

Indlægsseddel: Information til brugeren

Norditropin® NordiFlex® 5 mg/1,5 ml
injektionsvæske, opløsning i fyldt pen
somatropin

Læs denne indlægsseddel grundigt, inden du begynder at bruge dette lægemiddel, da den indeholder vigtige oplysninger.

- Gem indlægssedlen, du kan få brug for at læse den igen
- Spørg lægen eller apotekspersonalet, hvis der er mere, du vil vide
- Lægen har ordineret dette lægemiddel til dig personligt. Lad derfor være med at give medicinen til andre. Det kan være skadeligt for andre, selvom de har de samme symptomer, som du har
- Kontakt lægen eller apotekspersonalet, hvis en bivirkning bliver værre, eller hvis du får bivirkninger, som ikke er nævnt her. Se punkt 4.

Oversigt over indlægssedlen:

1. **Virkning og anvendelse**
2. **Det skal du vide, før du begynder at bruge Norditropin® NordiFlex®**
3. **Sådan skal du bruge Norditropin® NordiFlex®**
4. **Bivirkninger**
5. **Opbevaring**
6. **Pakningsstørrelser og yderligere oplysninger**

Omstående side: Anvendelse af din Norditropin® NordiFlex® pen

1. Virkning og anvendelse

Norditropin® NordiFlex® indeholder biosyntetisk humant væksthormon kaldet somatropin, som er identisk med det væksthormon, der produceres naturligt i kroppen. Børn har behov for væksthormon for at vokse, men voksne har også behov for det af hensyn til deres helbred generelt.

Børn behandles med Norditropin® NordiFlex® mod manglende vækst

- Hvis de har manglende eller meget lav produktion af væksthormon (væksthormonmangel)
- Hvis de har Turners syndrom (en genetisk defekt som kan påvirke væksten)
- Hvis de har nedsat nyrefunktion
- Hvis de er lave og født små i forhold til gestationsalder (SGA).

Voksne behandles med Norditropin® NordiFlex® til erstatning af væksthormon

Hos voksne bruges Norditropin® NordiFlex® til at erstatte væksthormon, hvis deres produktion af væksthormon er faldet siden barndommen, eller i voksenalderen er gået i stå efter en tumor, behandling af en tumor eller en sygdom, som påvirker den kirtel der producerer væksthormon. Hvis du er blevet behandlet for væksthormonmangel i barndommen, vil du blive undersøgt igen efter afsluttet vækst. Hvis mangel på væksthormon bekræftes, skal du fortsætte behandlingen.

2. Det skal du vide, før du begynder at bruge Norditropin® NordiFlex®

Brug ikke Norditropin® NordiFlex®

- Hvis du er **allergisk** overfor somatropin, phenol eller overfor et af de øvrige indholdsstoffer i dette lægemiddel (angivet i punkt 6)
- Hvis du har gennemgået en **nyretransplantation**
- Hvis du har en **aktiv tumor (kræft)**. Tumorer skal være inaktive, og du skal have afsluttet din behandling mod tumorer, inden du påbegynder behandling med Norditropin® NordiFlex®

- Hvis du har en **akut kritisk sygdom** såsom åben hjerteoperation, maveoperation, multipel accidentel traume (flere hændelige traumer) eller akut vejtrækningssvigt
- Hvis din vækst er stoppet (lukkede epifyser), og du ikke har væksthormonmangel.

Advarsler og forsigtighedsregler

Kontakt lægen eller apoteketspersonalet, før du bruger Norditropin® NordiFlex®.

- Hvis du har **diabetes** (sukkersyge)
- Hvis du på noget tidspunkt har haft **kræft** eller en anden form for **tumor**
- Hvis du har tilbagevendende **hovedpine, synsforstyrrelser, kvalme eller opkastning**
- Hvis du har en **hormonforstyrrelse i skjoldbruskkirtlen** (thyroideaefunktionen)
- Hvis du udvikler halten eller smerte i den nedre del af ryggen, da dette kan være tegn på **rygradskrumning** (skoliose)
- Hvis du er **over 60 år**, eller er blevet behandlet med somatropin som voksen i mere end 5 år, da erfaring herom er begrænset
- Hvis du lider af en **nyresygdom**, da din nyrefunktion skal overvåges af din læge.

Brug af anden medicin sammen med Norditropin® NordiFlex®

Fortæl det til lægen eller apotekspersonalet, hvis du bruger, for nyligt har brugt eller måske vil bruge anden medicin.

- **Binyrebarkhormoner** eller **kønshormoner** (f.eks. anabolske steroider og østrogen) – din voksenhøjde kan blive påvirket, hvis du bruger Norditropin® NordiFlex® og binyrebarkhormoner eller kønshormoner på samme tid
- **Cyklosporin** (immundæmpende lægemiddel) - da din dosis muligvis skal justeres
- **Insulin** – da din dosis muligvis skal justeres
- **Skjoldbruskkirtel-hormon** – da din dosis muligvis skal justeres
- **Gonadotropin** (æggestok- og testikelstimulerende hormon) - da din dosis muligvis skal justeres
- **Lægemiddel mod kramper** – da din dosis muligvis skal justeres.

Lægen kan have foreskrevet anden anvendelse eller dosering end angivet i denne information. Følg altid lægens anvisning og oplysningerne på doseringsetiketten.

Graviditet og amning

Lægemidler der indeholder somatropin, anbefales ikke til kvinder i den fødedygtige alder, der ikke benytter prævention.

- **Graviditet.** Stop behandlingen og fortæl det til din læge, hvis du bliver gravid, mens du bruger Norditropin® NordiFlex®
- **Amning.** Brug ikke Norditropin® NordiFlex®, hvis du ammer, da somatropin muligvis udskilles i modermælken.

Trafik og arbejdssikkerhed

Norditropin® NordiFlex® påvirker ikke evnen til at betjene maskiner eller evnen til at færdes sikkert i trafikken.

3. Sådan skal du bruge Norditropin® NordiFlex®

Brug altid lægemidlet nøjagtigt efter lægens anvisning. Er du i tvivl, så spørg lægen eller apotekspersonalet.

Anbefalet dosis

Dosis til børn afhænger af kropsvægt og af kroppens overfladeareal. Senere i livet afhænger dosis af din højde, vægt, køn og din evne til at producere væksthormon. Dette vil blive målt af din læge, før Norditropin® NordiFlex® udskrives til dig.

- **Børn med lav produktion af eller mangel på væksthormon:**

Den sædvanlige dosis er 0,025 til 0,035 mg per kg kropsvægt per dag eller 0,7 til 1,0 mg per m² kropsoverfladeareal per dag

- **Børn med Turners syndrom:**
Den sædvanlige dosis er 0,045 til 0,067 mg per kg kropsvægt per dag eller 1,3 til 2,0 mg per m² kropsoverfladeareal per dag
- **Børn med nyresygdom:**
Den sædvanlige dosis er 0,050 mg per kg kropsvægt per dag eller 1,4 mg per m² kropsoverfladeareal per dag
- **Børn som er født små i forhold til gestationsalder (SGA):**
Den sædvanlige dosis er 0,035 mg per kg kropsvægt per dag eller 1,0 mg per m² kropsoverfladeareal per dag indtil sluthøjde er nået. (I kliniske studier med lave børn med SGA er doser på 0,033 og 0,067 mg per kg kropsvægt per dag typisk blevet brugt)
- **Voksne med lav produktion af eller mangel på væksthormon:**
Hvis din væksthormonmangel fortsætter efter afsluttet vækst, bør behandlingen fortsættes. Den sædvanlige startdosis er 0,2 til 0,5 mg per dag. Dosis vil blive justeret, indtil du får den rette dosis. Hvis din væksthormonmangel indtræder i voksenalderen, er den sædvanlige startdosis: 0,1 til 0,3 mg per dag. Din læge vil øge denne dosis hver måned, indtil du får den nødvendige dosis. Den sædvanlige maksimum dosis er 1,0 mg per dag.

Hvornår skal du bruge Norditropin® NordiFlex®

Injicér din daglige dosis ind under huden hver aften lige før sengetid.

Sådan skal du bruge Norditropin® NordiFlex®

Norditropin® NordiFlex® væksthormonopløsning fås i en multidosis fyldt engangspen med 1,5 ml. Fuld instruktion i brugen af Norditropin® NordiFlex® er beskrevet på den anden side af denne indlægsseddel. Nøglepunkterne er som følger:

- Kontrollér opløsningen før brug ved at vende pennen på hovedet en eller to gange. Brug ikke pennen hvis opløsningen i den fyldte pen er uklar eller misfarvet
- Norditropin® NordiFlex® er beregnet til at blive brugt sammen med NovoFine® eller NovoTwist® engangsnåle med en længde på op til 8 mm
- Brug altid en ny nål til hver injektion
- Variér injektionsstedet så din hud ikke beskadiges
- For at sikre at du får den rette dosis og ikke injicerer luft, kontrollér da væksthormongennemløbet (benævnt ”klargøring” af pennen), før den første injektion fra en ny Norditropin® NordiFlex® pen. Brug ikke pennen, hvis der ikke kommer en dråbe væksthormonopløsning til syne på nålens spids
- Del ikke din Norditropin® NordiFlex® pen med andre.

Hvor lang tid vil du have behov for behandling

- Hos børn med manglende vækst på grund af Turners syndrom, nyresygdom, eller født for små i forhold til fosterets gestationsalder, vil lægen anbefale, at behandlingen fortsættes, indtil deres vækst stopper
- Hos børn eller unge der mangler væksthormon, vil lægen anbefale, at behandlingen fortsættes som voksen
- Stop ikke brugen af Norditropin® NordiFlex® uden først at have talt med din læge.

Hvis du har brugt for meget Norditropin® NordiFlex®

Kontakt lægen, skadestuen eller apoteket hvis du injicerer mere somatropin, end der står her, eller mere end lægen har foreskrevet, og du føler dig utilpas. Længere tids overdosering kan forårsage unormal vækst samt give et grovere ansigtstræk.

Hvis du har glemt at bruge Norditropin® NordiFlex®

Tag den næste dosis som sædvanligt på det normale tidspunkt. **Du må ikke tage en dobbeltdosis** som erstatning for den glemte dosis.

Hvis du holder op med at bruge Norditropin® NordiFlex®

Stop ikke brugen af Norditropin® NordiFlex® uden først at have talt med din læge.

Spørg lægen eller apotekspersonalet, hvis der er noget, du er i tvivl om.

4. Bivirkninger

Dette lægemiddel kan som al anden medicin give bivirkninger, men ikke alle får bivirkninger.

Bivirkninger set hos børn og voksne (ukendt frekvens):

- **Udslæt, hiven efter vejret, hævede øjenlåg, ansigt eller læber og kollaps.** Disse symptomer kan være tegn på en allergisk reaktion
- **Hovedpine, synsforstyrrelser, kvalme og opkast.** Disse symptomer kan være tegn på et forhøjet tryk i hjernen
- Niveauet af **skjoldbruskkirtel-hormon** (serum thyroxin) kan falde
- **Hyperglykæmi** (forhøjet blodsukker).

Kontakt en læge hurtigst muligt, hvis du får nogle af disse bivirkninger. Stop med at bruge Norditropin® NordiFlex® indtil din læge siger, at du kan fortsætte behandlingen.

Dannelse af antistoffer mod somatropin er sjældent blevet observeret under behandling med Norditropin®.

Forhøjede niveauer af leverenzymen er blevet rapporteret.

Tilfælde af leukæmi og tilbagefald af hjernetumorer er også blevet rapporteret hos patienter behandlet med somatropin (det aktive stof i Norditropin® NordiFlex®). Der er dog intet bevis for, at somatropin var årsagen.

Hvis du har mistanke om, at du lider af nogle af disse sygdomme, skal du tale med din læge.

Andre bivirkninger hos børn:

Ikke almindelige (kan forekomme hos op til 1 ud af 100 behandlede børn):

- **Hovedpine**
- **Rødmen**, kløe og smerte på injektionsstedet.

Sjældne (kan forekomme hos op til 1 ud af 1.000 behandlede børn):

- **Udslæt**
- **Muskel-** og ledsmærter
- **Hævede hænder** og fødder forårsaget af væskeansamling.

I sjældne tilfælde har børn, der bruger Norditropin® NordiFlex®, oplevet hofte- og knæsmærter, eller er begyndt at humpe. Disse symptomer kan være forårsaget af en sygdom der har indvirkning på den øverste del af lårbensknoglen (*Calvé-Legg-Perthes sygdom*) eller fordi enden af knoglen er gledet ud af bruskpladen (*epifyseløsning af lårbensknoglen*), og er muligvis ikke forårsaget af Norditropin® NordiFlex®.

Hos børn med **Turners syndrom**, er der under kliniske studier blevet observeret nogle få tilfælde med **øget vækst af hænder og fødder** sammenlignet med højde.

Et klinisk studie hos børn med Turners syndrom har vist, at høje doser Norditropin® muligvis kan øge risikoen for at få øreinfektioner.

Fortæl det til din læge eller apoteket **hvis nogle af bivirkningerne bliver alvorlige**, eller hvis du oplever bivirkninger, der ikke er nævnt i denne indlægsseddel, da det kan være nødvendigt at reducere din dosis.

Andre bivirkninger hos voksne:

Meget almindelige (kan forekomme hos flere end 1 ud af 10 behandlede voksne):

- **Hævede hænder** og fødder forårsaget af væskeansamling.

Almindelige (kan forekomme hos op til 1 ud af 10 behandlede voksne):

- **Hovedpine**
- **Prikken i huden** (myrekryb) og følelsesløshed eller smerter hovedsageligt i fingrene
- **Ledsmerter** og stivhed, muskelsmerte.

Ikke almindelige (kan forekomme hos op til 1 ud af 100 behandlede voksne):

- **Type 2-diabetes**
- **Snurren og smerter i fingre og hænder** (karpaltunnel-syndrom)
- **Kløe** (kan være intens) og smerte på injektionsstedet
- **Muskelstivhed.**

Indberetning af bivirkninger

Hvis du oplever bivirkninger, bør du tale med din læge, sygeplejerske eller apoteket. Dette gælder også mulige bivirkninger, som ikke er medtaget i denne indlægsseddel. Du eller dine pårørende kan også indberette bivirkninger direkte til Sundhedsstyrelsen via www.meldenbivirkning.dk eller ved at kontakte Sundhedsstyrelsen via mail på [sst@sst.dk](mailto:sss@sst.dk) eller med almindeligt brev til Sundhedsstyrelsen, Axel Heides Gade 1, 2300 København S. Ved at indrapportere bivirkninger kan du hjælpe med at fremskaffe mere information om sikkerheden af dette lægemiddel.

5. Opbevaring

Opbevar lægemidlet utilgængeligt for børn.

Brug ikke lægemidlet efter den udløbsdato, der står på pakningen efter EXP/. Udløbsdatoen er den sidste dag i den nævnte måned.

Opbevar ubrugte Norditropin® NordiFlex® penne i et køleskab (2°C til 8°C) i den ydre emballage, for at beskytte mod lys. Må ikke fryses eller udsættes for varme.

Under brug af Norditropin® NordiFlex® 5 mg/1,5 ml kan du **enten**:

- Opbevare den i op til 4 uger i et køleskab (2°C til 8°C), **eller**
- Opbevare den i op til 3 uger ved stuetemperatur (under 25°C).

Fortsæt ikke brugen af Norditropin® NordiFlex® penne, hvis de har været frosset eller er blevet udsat for høje temperaturer.

Brug ikke Norditropin® NordiFlex® penne, hvis væksthormonopløsningen er uklar eller misfarvet.

Opbevar altid Norditropin® NordiFlex® uden påsat nål.

Penhætten skal altid være helt lukket på Norditropin® NordiFlex®, når du ikke bruger den.

Brug altid en ny nål til hver injektion.

Spørg på apoteket, hvordan du skal bortskaffe medicinrester. Af hensyn til miljøet må du ikke smide medicinrester i afløbet, toilettet eller skraldespanden.

6. Pakningsstørrelser og yderligere oplysninger

Norditropin® NordiFlex® indeholder

- Aktivt stof: Somatropin

- Øvrige indholdsstoffer: Mannitol, histidin, poloxamer 188, phenol, vand til injektionsvæsker, saltsyre og natriumhydroxid.

Udseende og pakningsstørrelser

Norditropin[®] NordiFlex[®] er en klar og farveløs opløsning til injektion i en fyldt 1,5 ml flerdosis engangspen.

1 ml opløsning indeholder 3,3 mg somatropin.

1 mg somatropin svarer til 3 IE somatropin.

Norditropin[®] NordiFlex[®] findes i tre styrker:

5 mg/1,5 ml, 10 mg/1,5 ml, 15 mg/1,5 ml (svarende til henholdsvis 3,3 mg/ml, 6,7 mg/ml og 10 mg/ml).

Indehaver af markedsføringstilladelsen og fremstiller

Novo Nordisk A/S
Novo Allé
DK-2880 Bagsværd
Danmark

Dette lægemiddel er godkendt i EEAs medlemslande under følgende navne:

Belgien, Danmark, Finland, Irland, Italien, Luxembourg, Portugal, Storbritannien, Sverige, Tyskland, Østrig: Norditropin[®] NordiFlex[®] 5 mg/1,5 ml

Frankrig: Norditropine NordiFlex[®] 5 mg/1,5 ml

Denne indlægsseddel blev sidst revideret juli 2015

Yderligere information

Yderligere information om dette lægemiddel er tilgængelig på Det Europæiske Lægemiddelagenturs hjemmeside <http://www.ema.europa.eu>.

*Norditropin[®] NordiFlex[®], er et registreret varemærke
ejet af Novo Nordisk Health Care AG,
Schweiz*

*NovoFine[®] og NovoTwist[®] er registrerede varemærker
ejet af Novo Nordisk A/S,
Danmark*

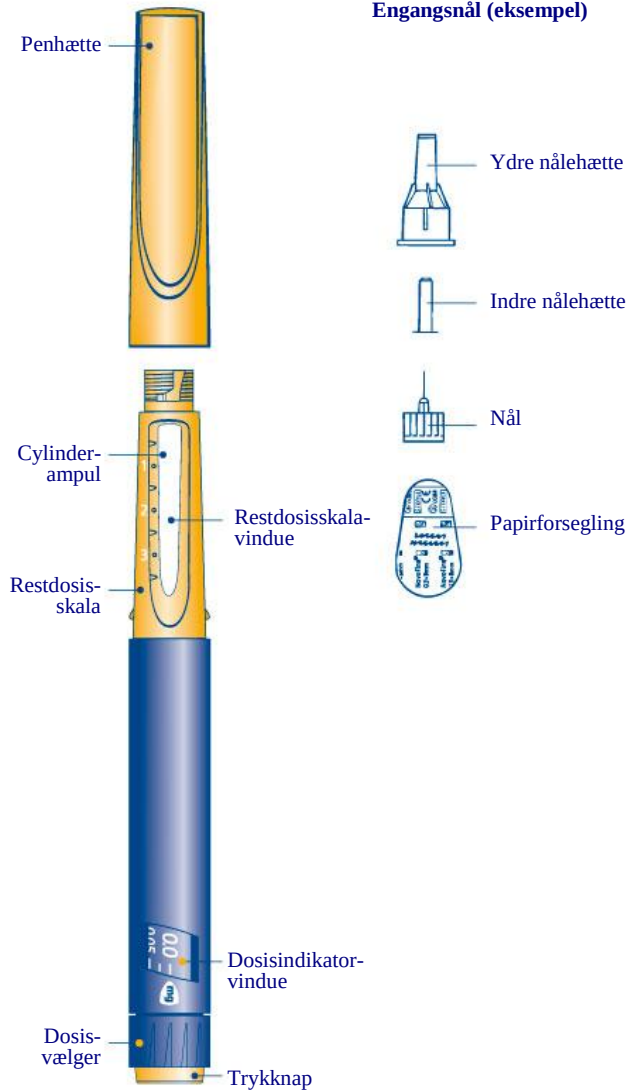
© 2015
Novo Nordisk A/S

Norditropin® NordiFlex® 5 mg/1,5 ml

Sådan skal du bruge Norditropin® NordiFlex® pennen

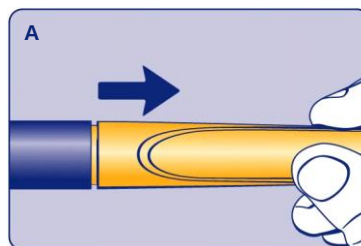
Læs hele denne instruktion før du bruger Norditropin® NordiFlex®.

- Norditropin® NordiFlex® 5 mg/1,5 ml er en flerdosis fyldt engangspen med væksthormonopløsning til injektion
- Norditropin® NordiFlex® er beregnet til anvendelse sammen med NovoFine® eller NovoTwist® engangsnåle med en længde på op til 8 mm
- Brug kun injektionspennen hvis væksthormonopløsningen indeni er klar og farveløs
- Kontrollér altid gennemløbet ("klargøring" af pennen) før den første injektion fra en ny pen – se pkt. 3
- Du kan bruge dosisvælgeren til at indstille alle doser fra 0,025 til 1,50 mg – din læge vil bestemme den rette dosis til dig
- Del ikke din Norditropin® NordiFlex® pen med andre.

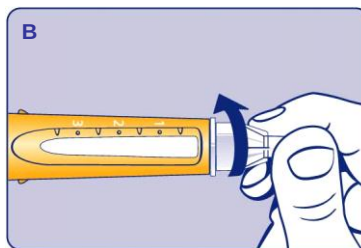
1. Kontrollér opløsningen

- Træk penhætten af [A]
- Kontrollér opløsningen inden i pennen ved at vende den op og ned en eller to gange
- Brug kun Norditropin® NordiFlex® pennen, hvis opløsningen indeni er klar og farveløs.

2. Påsætning af nål

- Brug altid en ny engangsnål før hver injektion for at få den korrekte dosis samt at forhindre forurening
- Tag en ny nål og **fjern den beskyttende papirforsegling**
- **Tryk nålen** lige på injektionspennen. Drej nålen indtil den sidder stramt på pennen [**B**].

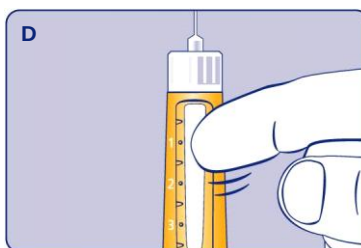
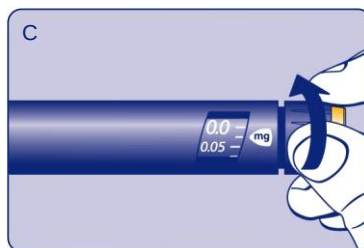

Nålen har to nålehætter. Du skal fjerne dem begge:

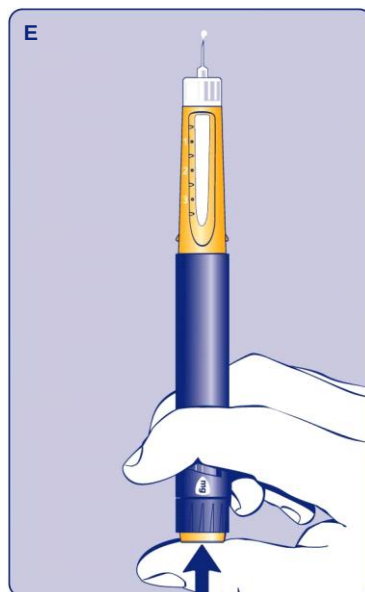
- **Træk den ydre nålehætte af** og gem den til senere kassering af den brugte nål
- **Fjern den indre nålehætte ved at trykke på den midterste top** og kassér den.

3. Kontrollér gennemløbet

- Før du bruger en ny pen første gang, skal du kontrollere gennemløbet (benævnt ”klargøring” af pennen) for at sikre, at du får den korrekte dosis og ikke injicerer luft:
- **Indstil dosisvælgeren til 0,025 mg [C]**. Det er ét ”klik” efter 0,0 på dosisvælgeren for enden af pennen
- Hold Norditropin® NordiFlex® pennen med nålespiden opad og bank forsigtigt på cylinderampullen med fingeren et par gange [**D**]

- Når Norditropin® NordiFlex® pennen holdes med nålen opad, pres da trykknappen i bunden af pennen helt ind [E]
- Gentag trin C til E indtil en dråbe af væksthormonopløsningen kommer til syne på nålespidsen
- **Brug ikke Norditropin® NordiFlex® pennen hvis ikke en dråbe af opløsningen kommer til syne**
- Kontrollér altid gennemløbet (klargøring af pennen) før den første injektion fra en ny Norditropin® NordiFlex® pen. Kontrollér gennemløbet igen hvis din pen er blevet tabt eller stødt imod en hård overflade, eller hvis du ikke er sikker på at den virker ordentligt.

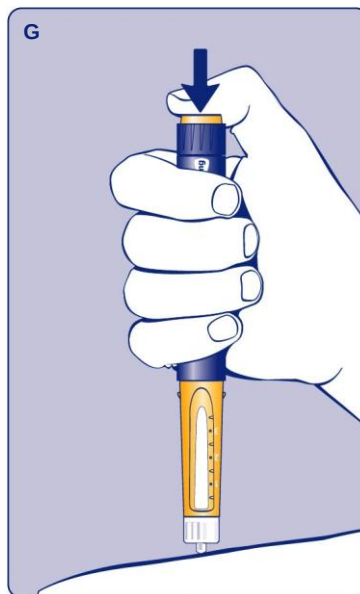
4. Indstilling af dosis

- Kontrollér at dosisvælgeren står på 0,0. Indstil til det antal mg din læge har anbefalet til dig [F]
- Dosis kan øges eller mindskes ved at dreje dosisvælgeren i den ene eller den anden retning. Pas på ikke at trykke på trykknappen når du drejer tilbage, da væksthormon i så fald vil komme ud. Du kan ikke vælge en større dosis end den mængde opløsning, der er tilbage i pennen.

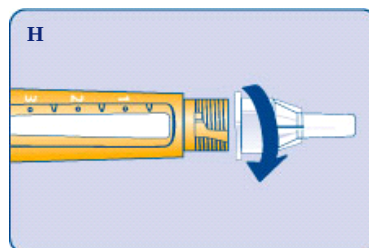
5. Injicér opløsningen

- Brug den injektionsmetode du har fået anbefalet
- Variér injektionsstedet så du ikke skader din hud
- Stik nålen ind under huden. Frigiv dosis ved at trykke trykknappen helt ind. Pas på kun at trykke på trykknappen under injicering [G]
- Efter injicering skal nålen forblive under huden i mindst 6 sekunder og derefter trækkes ud. Hold trykknappen helt inde indtil nålen er fjernet fra huden. Dette sikrer at du får den fulde dosis.

6. Fjern nålen

- Sæt den ydre nålehætte på igen og skru nålen af. Kassér den omhyggeligt [H]
- Brug altid en ny nål til hver injektion og fjern altid en brugt nål straks efter hver injektion. Hvis du ikke fjerner den straks, kan der komme luft ind i cylinderampullen, hvilket kan betyde, at du næste gang får en forkert dosis
- Når Norditropin® NordiFlex® pennen er tom, kasseres den omhyggeligt uden nålen påsat
- Spørg på apoteket, hvordan du skal kassere brugte nåle og tomme Norditropin® NordiFlex® penne. Omsorgspersoner skal være meget forsigtige, når de fjerner og kasserer brugte nåle, for at minimere risikoen for stikuheld.

7. Vedligeholdelse

- Pas på din Norditropin® NordiFlex® pen således, at

den bliver ved med at
virke præcist og sikkert.
Beskyt din pen mod støv,
snavs og direkte sollys og
enhver situation, som kan
beskadige den

- Du kan rense din pen
udvendigt ved at tørre den
med vat fugtet med sprit.
Norditropin® NordiFlex®
må ikke dyppes i sprit,
vaskes eller smøres, da
dette kan beskadige den.